

Rozsudek Najvyššieho soudu SSR ze dne 24.01.1990, sp. zn. 8 Tz 124/90, ECLI:CZ:NS:1990:8.TZ.124.1990.1

Číslo: 20/1992

Právní věta: Páchatel nezodpovedá za smrť poškodeného, ktorý utrpel pri dopravnej nehode ľahké zranenie, ak ku smrti došlo nepredvídateľným spôsobom.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 24.01.1990

Spisová značka: 8 Tz 124/90

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Nedbalost

Předpisy: 140/1961 Sb. § 5
§ 180 odst. 4
§ 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SR, Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. augusta 1990 sp. zn. 5 To 149/90 a rozsudok Okresného súdu vo Zvolene z 25. apríla 1990 sp. zn. 5 T 139/89 a tomuto súdu prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 25. apríla 1990 sp. zn. 5 T 139/89 bol J. K. uznaný za vinného z trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 180 odst. 1, 2 písmeno b), c) odst. 3 písm. b), odst. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 24. februára 1989 asi o 13.15 hod. viedol autobus zn. Karosa ŠPZ DS 57-41, v ktorom sa nachádzalo 53 cestujúcich, z Lučenca smerom na Zvolen, pričom medzi Detvou a obcou Petruša v mieste zvanom Čierny most v miernej ľavotočivej zákrute v dôsledku nedovolenej a neprimeranej rýchlosti vedenie autobusu nezvládol, s autobusom sa dostal na pravú stranu vozovky, kde prerazil oceľové zábradlie mosta a z výšky 10 m spadol do rieky Slatiny. Pri nehode zomrel poškodený P. B. a 5 cestujúcich utrpelo vážne zranenie.

Okresný súd uložil obvinenému trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá pod dobu 5 rokov. Poškodené strany odkázal s ich nárokmi na náhradu škody na konanie vo veciach občianskoprávných.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 22. augusta 1990 sp. zn. 5 To 149/90 odvolanie obžalovaného J. K. podľa § 256 Tr. zák. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor SR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného J. K. Poukázal na to, že súdy nepostupovali v súlade so zákonom, keď zistili zavinenie obvineného aj vo vzťahu k smrti nebohého P. B. Z vykonaných dôkazov totiž vyplýva, že nebohý P. B. pri dopravnej nehode utrpel odreniny a šok. Po nehode bol preukázateľne vytiahnutý z autobusu a dopravený v poriadku na breh. Z toho potom vyplýva, že pri samej dopravnej nehode nebohý P. B. utrpel len nepatrné poranenia, ktoré by bolo možné považovať nanajvýš za ujmu na zdraví.

Pretože sa nedokázalo, ako došlo k utopeniu nebohého P. B., nemožno ani vyvodiť záver, že tento ťažší následok - smrť utopením, zavinil obvinený J. K.

Základnou podmienkou trestnej zodpovednosti je, aby medzi zaviným konaním páchatela a vzniknutým následkom bola príčinná súvislosť. V posudzovanej veci podľa názoru sťažovateľa zavinenie obvineného na ťažkom následku preukázané nebolo.

Generálny prokurátor SR navrhol, aby Najvyšší súd SR vyslovil, že napadnutým uznesením a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného, aby napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a Okresnému súdu vo Zvolene prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd SR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného.

Pokiaľ ide o smrť nebohého P. B., z posudku o príčine jeho smrti nepochybne vyplýva, že bezprostrednou a výlučnou príčinou smrti bolo zadusenie sa utopením, ktoré nastalo krátko po nehode. Nič iné sa zatiaľ nezistilo. Vzhľadom na uvedené nemožno preto súhlasiť so záverom okresného súdu, že medzi konaním obvineného J. K. a smrťou nebohého P. B. je preukázaná príčinná súvislosť. Už za doterajšej dôkaznej situácie je však zrejmé, že obvinený za tento následok nie je trestne zodpovedný, aj keby táto príčinná súvislosť bola preukázaná.

Páchatel je trestne zodpovedný za následok, ktorý by spôsobil svojim konaním len potiaľ, pokiaľ ho zavinil. Zavinenie aspoň z nevedomej nedbanlivosti prichádza do úvahy len vtedy, ak sa preukáže, že páchatel si mal a mohol predstaviť, že príčinný vzťah medzi jeho konaním a následkom sa môže rozvinúť tak, ako sa rozvinul. Za následok, ktorý nastane z nepredvídateľných príčin preto páchatel nezodpovedá. V posudzovanej veci z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že nebohý P. B. bol bezprostredne po dopravnej nehode vytiahnutý z autobusu a v bezpečí dopravený na breh. Pokiaľ sa ale nezisteným spôsobom znova dostal do rieky asi 140 m od dopravnej nehody a tam sa utopil, treba túto skutočnosť považovať za takú nepredvídateľnú okolnosť, s ktorou obvinený nemohol počítať a preto mu ju nemožno klásť ani za vinu. Preto už v tomto štádiu konania Najvyšší súd SR uzatvára, že smrť tohoto poškodeného nastala bez zavinenia obvineného.